

Table with 2 columns: Subscription type (e.g., 'Mr. Peeltum: par gadu'), duration (e.g., '2 rbl. 75 kop.'), and price.

Mahjas Weefis.

Mahjas Weefis teel shots sefdenahm no piff. 10 fahlot.

Mahja par flubinafchanu: par weenas flejas smalku ralku (Wetti-rinu), jeb to weetu, to tabda rinda eeam. mahja 8 lap.

Rebatija un eefpeidija Riga, Ernst Pates grahmata- un biifhu-brukatawa un burtu-lectumē pee Petera basnias.

83. gada-gahjums. — Mahjas Weefis isnahk weenreis pa nedetu.

No 15.

Sestdeen, 9. aprilt.

1888.

Mahjas Weefis ar Peeltum war postellet un flubinafchanu nobot Riga, pee Petera basnias. Wef tam „Mahjas Weefis“ war wehl postellet bej dauf peenemfchanas weetahm Peterburgas un Jelgawas Ab-Riga un Sarlandaugawa, wehl jitas pilfshias, la: Schio: Orabwel un Peterfon L. bodē; Walmerra: G. O. Trew L. bodē; Warka: M. Rudolf un Paulin L. bodē; Wajene: J. Alfne L. grabm.-bodē; Wimbafchō: D. Uher L. bodē; Jelgawa: S. Alunan un Weiborn L. grabm.-bodē; Wauffa: J. Weidmann L. grabm.-bodē; Ruldiga: Weiborn L. grabm.-bodē; Wentopill: M. Ries L. grabm.-bodē; Weepaja: Wifin L. grabm.-bodē; Tatumā: Baumann L. grabm.-bodē; Talsdo: S. Low L. grabm.-bodē un bibliotēka un Wolontfchewski L. grabmatu-bodē; Randawa: Jaegermann L. weefnija; Sabilē: Winter Iga weefnija. Tab wehl „Mahjas Weefis“ war apstellet pee fawem zeen. draufes mahjtafjem, flotatafjem un pagasta flubireem, kuras mihi lubfu, tabdas apstelleschanas laipni peenem.

Politikas pahrfkats.

Mahjija. Reijara Fridricha dshwiba schinis deenās bija breefmās, augstajam flimneekam fahla truhft elpas, tā ka bija jabaidahs no nosflahpshchanas. Schis breefmu stahwollis tagad mafinafjees, ta beifamo deenu telegrafu finās lafams, tomehr Reijara wefelibas stahwollis wehl deefgan bailigs. Mihsles fafaifums eet arweenu tahfaki, daschi fahla baiditees, ka pee grubtas flimibas wehl nepeenahlot plauschu karfonis flahb, bet tagad ifrahbijees, ta schahdas bailes bej pamata. Lai gan, ka jaw fazijam, dshwibas breefmas mafinafuschahs, tomehr flimibas stahwollis zaur to jo wahrigs, la augstajam flimneekam ir drudfis, kas spehklus mafina.

Tā fankta langlera krife (Wifmarka atfahpshchanahs jautajums) leelahs tagad ifschirta un iflihdfinata, Wifmarks palifschot fawā amata. Rafehje Wifmarks ihsiti grubtejis atfahptees, tas lihfs schim naw tizis finams, lai gan tagad wifpabrij peenem, la mineta prezeifchanahs leeta (Wattenbergas prinzim ar Wahju Reijara meitu) nebijis weenigais eemeflis preefsch atfahpshchanahs, bet preefsch tam efot bijuschi dauf leelaki un fwarigati eemefli, kas laitam meklejami eefschleutu politikā. Waj fchee eemefli jel kad tiks pilnigi finami, tas grubti zexams.

Sihmejotees uf postu, ko uhdenspluhdi fcho pawafari nodarijuschi Pruhfija, tika Pruhfichu landiaga eefneegts preefschlikums par atwehlamo debiti preefsch notifikuscha posta pamafinafchanas. Wehl ari naw wifis pilnigi iffinats, zil stahdes latra weeta notizis, tomehr tas jaw tagad paredfams, ka no waldbibas pufes buhs leelas jummas ja-aifdod, lai zil neko notikuscho stahdi iflihdfinatu. Dasehi doma, la wajadsfeshot wairaf neta 30 miljonu maru aifdod. Lai to flahdi, kas notikufe pee dshfzseleem un zitahm wifpabrijahm ehlahm, ween tika waretu atfahdfinat, jaw wajadsfeshot tabdus 6 miljonus.

Franzija. Bulansche's un wina draugi strahda ar wifem spehkeem, lai waretu fawu mehrki fahneegt. Wirmā rihfoshchanahs bija ta, lai Bulansche's ar leelu bahfu wairumu tiftu ezejts par tautasweetneeku, kas ari notizis. Tautasweetneeku fapulze wifsch gribot turet garu rumu, kura leel preefschā, la waldbifchanas pamata likumi pahrgrofami. Scho rumu wifsch tad lihfschot dauf ekfemplarōs drukat un pa wifū Franziju ifplatit, zaur to few zerot dauf peekritejus panahft. Ja tas buhschot notizis, tad peefpeshchot tagadefo republikas presidentu uf atfahpshchanos un lihfschotees pats few ezejtees par presidentu.

Ja Bulansche'am wifis tā ifdodahs, tad naw jafchaubahs, la Franzija sem wina wadibas fahls stagit zitus politikas zelus, proti atmetihis meera politiku un tai weeta fahls domat uf karu. Ka Franzija war tabdas leetas notift, kas republikas presidentu peefpeshch uf atfahpshchanos, to redsejam pee bijuscha presidenta Grewi; tapehje ari naw turams pawifam par ne-eefpehjamu, la tagadejo presidentu Karno fpeesch atfahptees. Bet wifis, kas waretu notift, kuru reifu nenoteef, tā tas ari war Bulansche'am ifeet, un meera politikas laba buhtu jawehlahs, la Bulansche'a nodoms ne-ifdotos.

Pa to starpu, kur Bulansche's wifem spehkeem rihflohahs, winam ir gabiees gudris pretineeks, kas winam deefgan galwas fahpes pada-rihis, proti schis pretineeks ir Fioke, tagadejo ministru preefschneeks, kas republikas leetu fin weikli aifstahwet. To wifsch peerahbijis lahda runā, to wifsch runajis uf lahdam 6000 personahm. Schini runā, kas ar leelu ufflawefshchanu tika faemata, wifsch ifflaidroja, la Franzijas republikai newajagot nebf lahda aifstahwetaja meera laika, nebf ari lahda patwariga wadona kara laika (ar aifstahwetaju un wadoni wifsch aplintus sihmeja uf Bulansche'u, jo tas jaw Franzijai grib ufmetees par tahdu), tahda aifstahwetaja waj wadona republikai newajagot, bet weenas leetas par wifahm republikai nepezeefchami wajagot un ta efot weenprahfiba wifū republikanu starpa, wifahm republikanu partijahm fawā starpa. Ar schahdu weenprahfibu apbrunotai, republikai ne par to ne-efot jabihstahs, wina tad spehjet wifahm naidigahm partijahm, kas lihfo wifū gahft, ar drofchu prahtu preti stahtees.

Wef schaubifshchanahs nupat minete prahtige wafribi dascham labam Franzuschu republikanum atdarihis azis, lai redsetu, lahdas breefmas draub Franzijas republikai no Bulansche'a pufes.

Tā tabs leetas schim brihifcham Franzija stahw. Rogaidifim, kas tur galu galds ifjuks, waj Bulansche's eefpehs tagadejo republikas waldbibu gahft, jeb waj pascham buhs jagahfshahs ne-eevehroschana, tapehje la republikai klipi lizis, bet pats klupis.

Italija. Italefchu ministru preefschneekam Krispi bijuse ar lahdu Franzuschu awifes finotaju Romā faruna, kura wifsch iffazijis fawas domas par politiku, ihpafchi sihmejotees uf Franziju. Scho farunu minetais awifschu finotais nehmis par pamatu lahdam garam finojumam, to farakstijis un tad peefshfijis Franzuschu awifei „Figaro“. Rā schini finojumā lafams, tad

Krispi's teizis, ka Italija turotees pee meera politikas un tapehje ari pee triju walstju meera nolihguma; bet ja lahda no schihm walstim ufbruktu Franzijai, tad Italija fawu bahfi pazeltu par labu Franzijai, zil tahlu taijnibas robeschas to atlautu. — Franzuscheem buhs patihkami lafti, la Krispi's tura tahdu draufihu prahtu uf Franziju.

Rumanija. Bilniga kahrtiba un meeriba wehl neleefahs Rumanija nodibinajufshs. Nupat atnahkufe fina, la femneeku nemeeeri Rumanija peenemot draudigu dabu, tā ka waldbai waja-dsejis fperet nopeetnus un ftingrus folus, lai fchos nemeeerus apspeetu, wifmafakais no tab-fakais ihplahfifshchanahs apturetu. Sewifschta kommisija tikufe ezelta, kas lai nemeeeribas eemeflus ihpehtitu. — Uf fcheem nemeeerem sihmedamahs, lahda Wihnes awife raksta, la Rumanefschu mafgruntneekem loti flikti schaja pawafari flahjotees. Wineem truhftot lopu baribas, tā la wajagot wajadsfikalos mahju flufonus par neela naudu pahrdot; bej tam wehl zaur flitu baribu dauf lopu kritufchi. Kad laudis atrodahs lahda truhziga, behdigā stahwollit, tad tos weegli war uf nemeeerem ufmuinat, lai gan zaur tabdeem nemeeerem newar nelahdu atweeglinajumu panahft; bet ko nu ne-apdomigais kauschu puhlis fin.

Wehstules un finojumi.

(„Mahjas Weefis“ Originalas korrefpondenijas.)

No Olenefcheem (Beswaines draufde) mums raksta: Zautais pawafaris ufmaidija fchejee-neefcheem ar fiktahm faules deenahm, sneegs jaw gandrihs fawu gaitu beidhis, retahm weetahm lupenus reds. Zihrlitis fawu dseefminu trallina, bet te atkal daba winam fpeesch flufu zeest. — Marijas paflubinafchanas deenā (25. martā) ufnahza nerebfeta loku un semes apledoifchana, kura faleeza wifus lokus un daufsi ari noluhfa, it ihpafchi fari tika leela mehra nolufsti, jo it pee latra mafa farina bij peef-falis wairaf tā zollu beefs ledus. Wezi laudis faka, la nelad ne-efot tahdu apledoifchana redsejuschi ap Marijas paflubinafchanas deenu, bet arweenu fltu laitu. Schahs paschahs minats deenas walata ruhza pirmais pehrlons, bet leetus, kas nolija, tuhdat peefala pee semes.

Kahds wihrinfch dshwo muhsu kaiminu walfti par kalpu, kas atradis fawadu pefnas mahfllu. Wifsch muhsu L. trogā nolihdfis ar ziteem uf rubli, la maf minetes ihferschot pusduji waj wairaf pudelu bairifcha. Naudu famet un atdod krodifneekam. Ja ihferschot norumato flaitli

pudelu bairifcha, tad dabufschot pelnito rubli, ja ne, tad pascham faws rublis japamet. Sawu deribu winneja. Schis pats wihrinfch pahris gadu atpafal faderejis ar lahdu Schihdu, la apehdfichot feeku ahbolu. Schihds peegahjis pee faimneeka un fazija: „Luhge mihsles faimneekes pahrdobet man feete ahboles, es dereje ar juhfe kalpe uf peeze ruble; wine fates apehft uf reife feezime ahboles.“ — Saimneeks eemeh-vojis pilnu sefto datu puhra un Schihds lizis minetam pefnas wihrinam preefschā. Saimneeks un Schihds tika noslatijufchees ween, tā feeku tas iftufshojis. J. B.—st.

No Stufmanes mums raksta: Kahda weetigās muifshas kalpa behni, kuri bija gahjuschi laft dshewenu ogas, atrada purwi, lahdas ifchetras werfes no muifshas, lahdas seeweetes lihfi, kura meefas no fwehreem un putneem bija apehftas, ifnemot rotas un rumpi. Pehje ufefshchanas muifshas polizija lihfi nodewa weetiga pagasta walbei un pa notikuscho pafinoja Reifarihfai Rigas brugu teefai, kura lihfi bej apfkatifshchanahs nelahwa apbehret. Pehje wehl atli-fufcheem apgehra gabaleem lihfis pahfhis par Jhes Rabin lihfi, kura jaw rudeni bija nosudufe if nabagu mahjas.

Rā dshid, tad weetigā dseedataju beedriba uf leeldeenahm grib lahdu ifrihjojumu ifrihtot. — Silbitaja faulite it mihi fawus starus ihplahfa, lildama manit, la nejanlais seemas faltums no winas pahrfpehtis. Pejas Peteris.

No Romgorodas apfahrtnes mums raksta: Metahlu no Mowgorodas pilfshas lahda zeemata 3. martā sch. g. ihdarits pahrdrofsch negehlu darbs — ufbrukums walbes amata wihreem. Mineta deenā R. zeemata bijuschi fapulzeti zeemata darifchahu dehl (na сельскомъ еходѣ) wifū faimneeki, kuru fapulzei par preefschfchdetaju bija starofis (zeema preefschneeks) J. T., pagasta wezala, ftrihwera un weadnika flahbuhfchana. Darifchahu beigās pagasta wezalais notellejis weetigos polizijas desmitneekus uf J. mahjahm un fazijis, la pats ar ftrihweri, uradniku un starofstu ari tur drihs nonahfichot, lai ufstafittu J. mantibu. Desmitneeki, turp eedami, eegree-fufchees lahda kaiminu mahja. Pa to starpu walbes amata wifū nobraufufchi J.—ds, bet J. feewa ar fawu mahju un dehleem, teem ufkritufchi ar meeteem un nafcheem wifū. J.—neeje eefehruschahs abahm volahm pagasta wezalam un starofstam bahrfdās un nelaidufshs walak, kamehr leelais dehs gahfis pagasta wezalam ar loku pa galwu, tā la iftezejis leels afns pekhis; mafakee dehli ufbrukufchi uradnikam un

Feketons.

Wefdeliga.

„Mahjas Weefis“ 12. numurā pafneefam lah-das finas par muhsu pawafara wehstnefi starki un to daridami, apfolijamees wehslaki lahdas rindinas farakstif par muhsu otro pawafara wehstnefi wefdeligu. Tagad fcho folijumu ifpildam.

Tapat tā starkis (gandris, fwehtelis), tā ari wefdeliga muhs atfahj rubeni, lai dotos uf fl-tahm semehm, uf Afritu, Indiju, pat Seilonas fahu, lai tur pawaditu to gada lahrtu, kura pee mums ir aukfta un fahla, kur pee mums walda bahregaja feema. Scho laita gabalu pawadifufchi fiktajas semes, wini atfal greefshahs pee mums atpafal, papreefchu starkis, druzin weh-laki wefdeliga, un pahrnahfufchi, atdara tā fahot pawafaram burwis, lai tas pee mums waretu eenahft un uf pafthwigo dshwi nomestees.

Wefdeligas ir pahre wifahm pafanles dalahm ifplahfifshchahs, tā tad wifur pafifstamas. Pehje dabas pehtneeku finahm pawifam efot lahdas 60 fawadas fugas befdigei, bet pee mums ir wifwairaf pafifstamas diwas fugas, kuras pehje fawa Latinu wahreda ufauz par lauzineeku wefdeligahm (hirundo rustica) un par pilfshneeku wefdeligahm (hirundo urbea). Tā fawamā lauzineeku wefdeliga uftrahs uf laukeem, semehm, muhsu ehku pahfchobeles fawu ligfdu taifidama,

kamehr tā fawamā pilfshneeku wefdeliga pa leelakai datai uftrahs pilfshas, tur ligfdu ifmekle-dami fawam peerekim.

Kad aprila mehnescha fiktajas deenas eefstah-jahs, tad ari wefdeligas pee mums mehds eera-stees un jantri fchirifstinadamas pafino, la pawafaris atnahjis. Wifpirms winas ufnefle fawas wezās ligfdas, iftihri tabs un falahpa, ja lahds zaurums waj robs tur radees; tad eefschpufi iftaifa mihsftu, lai buhtu peerekim derigs. Wefdeligas arweenu ufnefle fawas wezās ligfdas un paleel turpat dshwojot; bet ja gabahs, la winas fawā tahla zetojumā uf fiktajahm semehm, waj no turweenas atpafal nahf-damas, dabufshchahs galu, tad wifū befhni nome-tahs uf dshwi wifū wezaja ligfda, la jaw fawu wezako ihftee mantineeki. Bet ja wezakee palitufchi dshwi un tā tad apdfihwo pafchi fawu wezo ligfdu, tad jaunee few taifa jaunu mahju weetu, bet arweenu tahs ligfdas tuwumā, kur tikufchi ifpereti.

Wefdeligas ligfda ir deefgan mahfsligs darbs, kas ar apbrifhnojamo ifchaklibu maf deenu laika teef padarits gataws. Wefdeligu pahritis nepeelufdams strahda pee fawas buhwejamās dshwo-jamās ehlas, fawahfdams falminus, fahlti, eefninu un to ar mahla pitfchinu aplipinadams. Wifcho laitu reds wefdeligas uhdens mala, mihsftu mahlu mellejam un ap falminu waj zitu fteebriinu aplipinam un tad pee buh-

wejamās ligfdas nonefam. Lai taifama ligfda dabutu peenahjigi ifschuht, tad winas fawu buh-wefshanas darbu mehds tika rihteem strahdat.

Sawas ligfdas eefschpufi wefdeligas ifdoreē mihsftu ar fpalwahm un wifū. Ja nupat gatawa tikufe ligfda zaur lahdu negaiditu atga-dijumu dabutu lahdu maitajumu, tā la ta par jaunu jafataifa, tad wefdeligu pahritis, kam nelaine notikufe pee jaunufzeta dshwofka, fawz fawas kaiminetes paliga un ihfa brihdi fanahf leels pulks wefdeligu, kas nu pahlfis fchakli ween ligfdu iflahpit. Dasehreis ari noteelahs, la fwirbulis eelahro wefdeligas ligfdu un ifdewigu brihdi nogaidijis, eefehshchahs tur eefschā un wairs ne-ee ahra. Wefdeligu pahritis nu war nopuhletees, zil gribedams, fwirbuli newar dabut ahra. Gan teel fa-ajinatās wifas wefdeligas if aplaines un tahs ari leela pulka atftreen pee ligfdas, bet ahra eebruzēju newar dabut. Kahdu laizinu ar ahra dabufshamu nopuhleju-fchahs, wifas wefdeligas aifftreen un fwirbulis nu preezajahs, la nu reis winam buhschot meers; bet tā domajot un zerot, winam loti wihlees. Pehje lahda brihtina wifas wefdeligas atpafal, lateai mahla pitfchka knahbiti. Swirbulis wehl naw dabujis par fcho pahrfsteigumu ifbrih-nitees, kad fchiglas wefdeligas jaw aifmufreju-fchahs ligfdas ee-aju un tā pahrdrofcho laupitaju eeflodifufshchahs zeetumā, kur tam faws grehka barbs ja-atlihdfina ar bada nahwi.

Rā if nupat pafthfittā peemehra redfams, tad muhsu mahju wefdeligas, tā ari waram nosaukt lauzineeku wefdeligas, jaw zil neko fin no fabeedrigas dshwes, la wajadifshas brihdi zita zita fteidstahs paliga. Bet wehl jo leelatu fabeedrigu dshwi atrodam pee lahdas zitas wefdeligu fugas, tā fawamās krafa wefdeligas (hirundo riparia). Schihis dshwo leelds pulks, ihftās kolonijas lopa. Sawas ligfdas winas taifa upju fmihschands kraftōs.

Par muhsu mahju wefdeligu dshwi dabas pehtitaji pafneefi pafshas finas, no turahm lahdas fche peeminefim. Maja mehnesi wefdeligas mahite ihdehje fchetras lihfs fefshas mafas bal-tas olinas, kas ar eefarlanahm mafinahm puntitehm ifraibotas. Ja laifs ir flits, tad peefshchanas laifs ir 12 deenās beigis; bet tab laifs ir wehfs, tad ari aifteet lihfs 17 deenahm. Tapat ifpereto putninu augfchana atfawahs no laifa fultuma, wehfa laika tee aug rahmati, kas zaur to ifflaidrojahs, la wehfa, leetainā laifa wezakee fawem behrmineem war fagahdat mafal baribas un wefdeligu behni ir loti ehdeligi. Rudeni wefdeligas par otu reifu mehds peret, bet brih-fcham noteekahs, ja rudens ahtri paleel wehfs un flapjshā, la ifperete ne dabuhn deefgan baribas, tā la bahda janomirfi.

Zaur zaurim nemot jaunās wefdeligas pehje fefchpadihit deenahm (no ta brihfa wehfinot, kur no olas ifschihlufchees) war jaw pahrdōs

felbiverim, tos vajadami libd pat lamanahm, pa firu starpu ari pagasta wezalam un uradnikam laimejees atswabinatees, tad lamanas eetikt un aifbraukt. Wehlafti dširdem, la apgabala teefa scho leetu ispreedihs. Wiſi 3—i leedſahs, la ſcho nedarbu darijuſchi. — Nupat (29. martā) dabuja no droſčas puſes dširdet, la 3—neeze ar ſawu mahſu un diweem deſleem tikufchi apgeetinati.

Lee, laſ nupat paſtahtito uſbrukumu iſdarijuſchi, ir no dšimuma Latweeſchi. Dibri launs taħdus darbus dširdet padaritus no ſaweem lautas peederigeem.

W. Sofrats.

Waltis galwas pilſehtas.

Peterburga. Par Kreewijas ſtaħwolkli Bulgaru jautajumā Neutera biro'am no Wiħnes ſino: „Pehj ſinahm iſ uſtizama awota Kreewijas waldbas domas par Bulgaru jautajuma meerigi iſſchirſchamun eſet ſchahdas: Kreewija uſnemtōs ne-iſleetot neħahdus ſpaidu libdſeklus pret Bulgariju un neħahdu partiju par to, laſ Bulgarijā notizis, nedarit atbildigu. Kreewija taħlat apnemtōs, neſubtit oſizeeris mahzit Bulgarijas armiju, neſt ſubtit Kreewijas komiſariju uſ Sofiju. Bulgareem buhtu briħw wehlet laſu, laħds teem patihl, ar to noſagijumu, la taſ nedriħſt buht katolitizis. Tadeht la Kreewijas waldbas leelais noluhſ eſet, preeſch Zara panahlt gandarijumu, tai ſinā tilſhot liſt preeſchā, lai Bulgaru deputajija zelo uſ Peterburgu un iſluħdſ no Jara audienzi. Kreewijas waldbas buhtu gatawa, ar katru Bulgaru partiju eeħaht ſarunas un tar neſtomitōs ar Stambulown laiſni waj zaur Nerſijas waldbas, la Bulgarijas wirswalbes widoſchanu eeħahtees ſarunas. Kad ſchos preeſchitumus nepeenemſhot, tad Kreewija meerigi nogaidiſhot, la leeta peħdigi iſfuls.

Peterburga. Pehj Peterburgas Kreewu awiſes ſinahm, ſubħibas laħrtiba par paſu ne-iſdoſchanu preeſch aifeeſchanas uſ ziturēmi tai ſinā tilſhot pahgroſita, la ſubħibas par pilſehtas teefahm ja-eſineeħs gubernatoreem, par Weſtijas gubernu laupagaſtu waldehm, aprinka teefahm waj peenahzigahm zitadi noſauktahm teefahm.

Peterburgas. „Now, Wx.“ ſino, la daſchi jaħneeku oſizeeri nodomajufchi, aprila beigās no Peterburgas uſ Newelā pa zetu, laſ eet gar Sourijas libzi, iſriħlot jaħſchanōs. Jaħlot wini neħar negriħot uſkawetees, iſnemet tanis weetās, tur mainihs ſirgus.

Peterburga. Garlowas wiħe-gubernators, kamereħers Sipiagin, par ſtaħtſraħtu pa-augſtinatſ, tizis eeħeltis par Kurſemes gubernatoru, iħtēna ſtaħtſraħta Paſchtiħentō weetā, laſ par Weſtijas gubernatoru eeħeltis.

Peterburga. Kreewijas leelalais petrolejas iſſtrahdatajſ Ludwigs Nobels, la telegraſis ſinowa, nomiris Kamē (Deenwidus-Franziā). Tagad awiſes laſams par to tuwalas ſinas. Nobels peħ ilgas zeeħchanas nomiris ar ſirds treeku, 58 gadus wezs. Nelaħtis deħwejeams par Kreewijas petrolejas induſtrijas iħto nodibinataju, iſſtrahdadams ſkanlaſijas naſtas bagatibu, un iſſubtidams to paſaulis tregū, zaur to Kreewijai radahs jauna ekſporta preze, laſ Kreewijas tirdſneezibu bilanzē tagad blakus laħibai eeħem iħto eeħweħojumu weetu. Ludwigs Nobels peħ dšimuma bija Sweedriſ. Wina plaſchā naſtas induſtrija wehlafti pahgahja laħdas ſabeedribas roħās. Weſ tam nelaħtis Kreewijā dibinaja maſħinu fabriku, kura zaur ſaweem iſſtrahdajumeem eeguwiſe ſlawu. Wina braħliſ bija

wina uſziħtigais libdſtrahdneekſ, kurſch wahjas weſelibas deħt tagad ari dšiwō Deenwidus-Franziā. Wina treſchais braħliſ ir ſlawens dinamita fabrikants Hamburgā.

„Waldbas Weħtneekſ“ iſſludina Wiſaugtiki apſtiħrinatu Waltis padomes noſpreedumu par ſirgu ſtaħtiſchanu preeſch militariſkeem noluhleem, to ſchogad iſdarisħot.

Wedelas pahſkats par notikumeem Baltijā.

Uſajinajums Waldemara premijas leetā. Zaur ſawu ne-apluſuſchu darbiħu Latweeſchu (la ari wiſas Kreewijas) lugeezibai par labu Waldemars jaw ſen eeguwiſ Latweeſchu tautas wiſdſilako zeenibu. Ne maſal Latweeſchi zeeni Waldemaru la weenu no ſawas tautas paſch-apluſinas modinatajeem un weizinatajeem. 30 gadu laiſā, no ſawas pirmās*) graħmatinas iſdoſchanas laiſa, ſtudenta gadōs jaħlot libdſ ſchim laiſam Waldemars arweenu ne-apluſis ruħpejees par Latweeſchu laħlaħjibu wantas wairoſchanas ſinā, ka weens no eeħweħojamaeem niħſu plaſchās tehwijs tirdſneezibas lugeezibas weizinatajeem Waldemars jaw ſen eeguwiſ it plaſchu zeenibu ari pee Kreewu publikas.

Latweeſchu (la ari Jaganu) lugeezibā Waldemara publiki atneſuſchi wiſbagataħōs augluſ. Pehbeħōs 30 gadōs latweeſchu tirdſneezibas ſlote auguſe libdſ laħbeem 120 taħtbrauzejū lugeem un laħbeem 150 labotafchu lugeem. Latwijis juħemalā dibinatas 7**) juħeſolās. Braħwōs ſlaħts juħemalās Latweeſchu no nabaga ſweeħneekem pahweħrtuſchees tirdſis lugee iħpaſchneekōs un libdſiħpaſchneekōs.

Jgahjuſchā gadā noteħija 20 gadi, kopſch tagadeħee juħſtolu liħmi iſdoti. Jaunee juħſſolu liħmi dēwa Latweeſcheem 7 weegli peeħamas, wiſai praħtiſti eeħiħtotas juħeſolās. Jgahjuſchā gadā pagahjuſchi 20 gadi no ta laiſa, kad Waldemars eeħaħt wehlet ſtudentis buħdams, ſawu darbiħu Latweeſchu lugeezibai par labu.

Wiſu to eeħweħrojot, iħgahjuſcho gadu pulzinhju Latweeſchu noſpreeda paģodināt ſchahdu niħſu zeenijama tauteeħa darbiħu ar laħdu, ja ari maſu, atſinibas ſiħmi no Latweeſchu puſes. Par wiſderigalo atrada iſſolit premiju ſem wahrdā „Waldemara premija“, laſ buhtu iſmaħſajama par laħdu rakſtu waj darbu, kura meħelis ir Latweeſchu lugeezibas weizinaſchana. Weena daħa liħa preeſchā iſſolit ſcho premiju par „Latweeſchu lugeezibas weħturu libdſ jaunalam laiſam“.

No otras puſes, iħpaſchi no lugeeeku un juħeħſolotaju puſes, teel preeſchā liſt, iſſolit ſcho premiju par praħtiſtu, weegli ſlaħdrā walodā ſaraħſtitu lugeeku mahzibas graħmatu, libdſ ar pamahzibu par tſchartewa liħgumu noſleħgħchanu ar pamahzijuweem, laſ ja-eeħweħro pee ħawariħjam, lai iſſargatos no leeħeem ſaudejumeem aiſ neſinaſchanas (la taſ neħeti noteet ar jauneeem luga wadoneem). — Weidſot teefchais preeſchitumſ ſtan tā: iſleetat ſcho naudu preeſch weegli ſlaħdrā walodā populari ſaraħſtitu jeb tulkotu graħmatinu par „pirmās paliħdſibas paſneegħchanu uſ luga ſliħibu un eeħainoſchanu atģadijumoſ“, pee kam libdſ ar to jaſaħtaħda peemeħriģa meħizinas (ſaħtu) laſte, kura, eeħemot wiſmaħalo telpu, paħneegtu tai paſchā laiſā

*) Waldemars eeħaħt ſawu darbiħu Latweeſchu lugeezibai par labu ar tiri rakſtem, kuri obi iſſolit 1857. gadā. „Ueber die Befähigung der Letzten und Erben zum Erbschaft“, „Ueber die Befähigung der Erben und Letzten zum Erbschaft“ un „Dnländ.“ 1857. Nr. 18, 19.

**) 7. Wiſaħlu ſubſtola ir pa puſi Latweeſchu, pa puſi Jaganu juħeħſola.

laħtes, bet ilģatu laiħu wehlet ſawu wezako apģahdaſchana un aploſchana. It walareem wini pahſkeem mahjās un loģā ar tehwu un maħti naħti pahgūt wezajā liģdā. Pa deenu wineem jamahjāħs ſawō beħdeligu amats, peeħahziģa par ħaiħu ſkreet, ſpahrdōs laiħtees un wehlaft baribu meħlet. Wiſpahri nemot, ħaiħu war noſaukt par putnu walſti, tur ſpahrnoteem radijumeem ja-uſturahs, kamereħ ſiwim uħdeni un iħſchetrħjeem ſemeħ wiſū jaħſiħwo; bet reħs laħds putnis til daħſ ſawā ħaiħa walſit uſturahs, la beħdeliga; wina gandriħſ weenā ſfreeħchanā: ſfreeħdama wina ſaģuħſita ſawu baribu, ſfreeħdama wina uħdeni eeħaħſch ſawu knaħbiti, lai pahſertu, ſfreeħdama wina ari nomaģaģahs un ħaram ſfreeħdama wina noſkuħpita ſawu miħlalo, ar lo pahriti ſaweenojuſeħs.

Beħdeligahm ſawā ſinā ari ir waloda, winaħ war ſawā ſtarpā ſarunatees, proti wini iħſchirħtinahchanai ir daſchadaħs ſlanas, kam ir ſawu noſiħme un to zitas beħdeligas ſaprot. Peeħeħra deħt te laħdas ſlanas, zil taħtu taſ ar burteem eeħpeħjams, raudſiħm apſiħmet. Ja beħdeligai laħs praħtiſ, tā ſalot juħtaħs omuliga, apmeerinata, tad no winaħ dabuħn dširdet „wiħe wit“. Ar taħdu ſlawu wina ari aģina ſawu dšihwes beħdreni. Weſ ja dširdams aſaiſ „biwiſt“, tad wina ir aiſlaitinata, waj ari zitas beħdeligas uſaģina, kopigi uſruħt, laiħinat laħdu pretineeku, eeħaħdeeku, wahru, puħji, laħi. Ja wina pamana

ſepembra meħneſi beħdeligas leelōs puldōs ſapulģeħahs, ſataħidamaħs uſ taħto ħetu, uſ Afritu, uſ Jūdiju.

*) Kaħdō Waħju dšineekſ ſaħziſ beħdeliga? dšeeħminu ſchahdōs wahrdā:

*) Weħſiħziģe, geħſwāģiģe Weħber ħaben'ſ lange geħſwāģt, geħſwāģt, ħaben'ſ kein ħerzer un liħt, Sħerren'ſ! o je — rum!

(Swiħſtoħas, plaħpiģas baħbas, iģi iħwiħduħas, plaħpiģas, Wiħnam naw neħ uģun, neħ ħaiħmas, Wiħas blaħwāģas! o je — rum!)

wiſas wajadģaģas ſaħles ſaħſimſcham lugeeħneekam, laſ uſ juħru buħdams, newar dabul aħrſta paliħdſibu.

ſlatram no ſcheem preeſchitumeem ir ſawa it teizama puſe un wiſi wini ir wiſai deħigi muħtu lugeezibas weizinaſchanai, bet libdſekli ir tikaſ preeſch weena preeſchituma iſpildiſchanas. Aħeem ziteem preeſchitumeem janoģaida wehlaft iħdewiģs briħbiſ. Premija teel iſſolita 200 rubl. leela. Nanda naħt arweenu wehlet ſlaħt un ja libdſekli atlaus, tad warbuht ſchi premija tihſ paleħnata, jeb iſleetota aħeem ziteem preeſchitumeem par labu.

Waldemara premijas iſſolitaji ħriħ dot Latweeſchu publiki paſchā eeħpeħju iſſaģit ſawas domas ſchā leetā un tadeħt zaur ſcho rakſtu uſaģina wiſus, laſ wehlaħs ſchā leetā iſſaģit ſawas domas, jeb taiħt laħdus papildinajums waj pahgroſijumus aģħſchminetos triģos preeſchitumōs, wiſlabati zaur weħtulehm (ja ne, tad perſonigi.) Buhtu wehlaħs, la ſewiſchki lugeeħneeki ne-atħantos ſchā leetā, bet buhtu tapat tā libdſ ſchim ar naudu, tā ari tagad ar ſawu padomu paliħdſigi.

Weħtuleħs eeħuħtamās libdſ 25. aprili ſch. 9. uſ Dr. A. Butula luga adreſi: Riģā, Aģenſ-ſalnā, leelā Lehģeru eelā Nr. 17.

Waldemara premijas iſſolitaju wahrdā: A. Butuls, J. Keepiſch.

Kadeħt Latw. III. wiſpahriģee dſeedaſchanaſ ſweħti nolikti uſ 19., 20. un 21. julijū? Latw. III. wiſp. dſeed. Sweħtku Komiteja ſawā ſeħde 2. februari noſpreede dſeedaſchanaſ ſweħtluſ iħriħlot, ja iħpaſchi iħſchreħſchli neraħtos, ſchi ħada jūniģa meħneſģa 19., 20. un 21. deenās. No pahra puſeħm ir nu iſģaģitas taħs domas, la ſchihſ deenas ne-eſot deħiģas preeſch dſeedaſchanaſ ſweħtlu iħriħloſchanaſ, jeb labati ſalot: preeſch daſcheem ſweħtlu dalibneekem — kuru wadoneem, tadeħt la 19. jūniģs kriħtot uſ ſweħtdeenu. Nā weeniģais un ſwarģais eeħeħliſ, tadeħt ſchihſ deenas preeſch daſcheem kora wadoneem naw deħiģas, top minets taſ, la wairaf kora wadonu eſot eħģelneeki, kureem ſweħtdeenā wajagot buht baħniģā. Tā tad ſcheem wadoneem zihſ neħas ne-atħeħtees, la waj nu paliħt atpaħat no ſweħtkeem un lai brauģ koris beħ wadona, waj atħat ſawā weetā weetneeku, laſ eħģelneeka weetu iſpilda. ſcho eeħeħlu (kawelli) tuwaki apſlatiģuſchi, naħtam pee pahreħziģinaſchanaħs, la wiſch neħuħt naw taħds, kam newar iħliħſet. Ja eeħweħrojam, la laħrā draudſe ir wairaf ſkolotaju ar ſeminara iģliħtiħu, tad ħan domajams, la til ħuħti nenahħſees atraħt laħdu weetneeku, laſ ſchimi reħſā waretu iħliħſet. Tihpat labi war ari iħliħſet ſeminariſti, kureem, la zeram, tai laiħa buħs briħwdeenas. Daſchi atħal ir iſģaģiģuſchi, la warbuht no mahzitaju puſes tihſhot kawelli liħti. Nā no zeen. mahzitaju puſes ſchā leetā neħaħdi kawelli netihſ liħti, par to Komitejā naw ne maſaħās ſchaubiſchanaħs.

Beħ lai nu apſtatam ari eeħeħluſ, tadeħt Sweħtku Komiteja iħpaſchi ſchihſ deenas iħweħlejuſe. Preeſch tam winaħ ir biģis wairaf ſwarģiģ eeħeħlu. Sweħtku dalibneekem preeſch dſeedaſchanaſ ſweħtkeem wajadģiģis upuret wiſmaħalās 5 deenas, taſ ir triħs konzerta deenas un weenu atbrauħchanai un otru aiſbrauħchanai; taħlaħi dšihwojoſcheem ſweħtlu dalibneekem aiſeet weſela nedela. Zaur to, la dſeedaſchanaſ ſweħtlu iħriħloģama laiħa kriħt weenā puſe wafaras ſweħti un oħrā Jahnū deena ar ſawu liģho walaru un ſtarp ſchihm ſweħtlu deenahm wehlet ſweħtdeena (19. jūniģs), tad ħan naw zitadi

weeħpeħjams, la ſweħtlu dalibneekem ħriħot neħiħbot ja-upure dſeedaſchanaſ ſweħtkeem maģalaħs weena ſweħtdeena jeb ſweħtlu deena, taſ ir: janotura dſeedaſchanaſ ſweħtluſ wafaras ſweħtlu nedela, tad ja-upure weena wafaras ſweħtlu deena brauħſchanaħ uſ dſeedaſchanaſ ſweħtkeem; ja notura Jahnū nedela, tad ja-upure Jahnū deena brauħſchanaħ uſ mahjahm, un taħlaħi dšihwojoſcheem ſweħtlu dalibneekem pat diwas ſweħtdeenas. Tadeħt Sweħtku Komiteja atraħuſe par deħiģalu, ſweħtdeenu iſleetot ħariģam konzertam, nela brauħſchanaħ, jo zaur to, la ħariģais konzerts teel ſweħtdeenā iħriħſlots, zerama daħſ leelala peedaħſchanaħs. Ir weģa paſiħſtama leeta, la Riģ. Latweeſchu publiki pat darba deenu wafarōs, loti ne-iħdewiģi apmeħlet iħriħloģumus, tadeħt la leelaka daħa Latweeſchu atraħdāħs laħdā deenāħā, — kur tad nu wehlet deenas laiħa lai apmeħle iħriħloģumus! Weħ tam wehlet Sweħtku Komitejai biģ ja-eeħweħro Jelģawas iſtaħde, taſ ir ſweħtli tā janoleek, la lai pahra ſweħtlu deenas ſaħriħt ar iſtaħdi, kura la ſinams, beģiģes 20. jūniģā, lai teem, laſ brauģ uſ iſtaħdi, buhtu eeħpeħjams apmeħlet ari dſeedaſchanaſ ſweħtluſ, un atħal dſeedaſchanaſ ſweħtlu dalibneekem, laſ wehlaħs, buhtu eeħpeħjams apmeħlet iſtaħdi.

A. Aģl.

No Subatas. No tureenas rakſta „Riģ. Tģģit.“, la tur peħdeģā laiħa ſirģu ſaħħiħas biħſtamā meħrā iſplaħtiģuſchāħs. Paģahjuſchā nedela tur un aplaħrtne noģaģti 12 ſirģi, ar daſcheem rateem un ſirģu leetahm. Aģģaģteem iħdewees uſmeħlet 4 ſirģus ar weenejeem rateem Waltis muſiħas meħſchā. (Saħħiħas meħleſchanaſ ſinā tā Latweeſchu la Leiſchu ſemneeki eſot loti iħmanigi). Ziti ħaģli netapuſchi uſeeti. It iħpaſchu eeħweħroģumu pelnot paſchā meħſtā notuſiħchās 5 ſirģu ſaħħiħas, kuri ſirģi biģiģi daſchadu ſirģu tirdģotaju iħpaſchumſ. Saģli pee tam iſleetotot iħiħru ħiģti, kuru eeħeħot ħaģas ħaģaldōs un tad metot mahjās ſuneem preeſchā, kuri tad gandriħſ aģumieħli dabuģot ħalu. Pat ſtiģri aiſleħģti ſtaħi newarot paſarģat ſirģus; ħaģli eeħaħſchotees zaur jūntu un no eeħiħpuſes atlausħot durwiſ. Taħdā wiħſe preeſch laħdahm diwi nedelaħm noģaģta Waltis muſiħas paģaģta laſe, kura maģaģinas leħti tikuſe ħaģata. Tuħſchā laſte atraħta neħaħtu no laula. Paģaģiģis zaur to ſaudeģis wairaf neta 50 rbl. ſlaħdrā nauda; par wairaf neta 700 rbl. noſaģtās kraħſchanaſ laſes ſiħmes newarot ſaģkeem neħam deħet, tadeħt la wini numuri taħlit uſdoti Jelģawas kraħſchanaſ laſei. Saģlus reti warot peeħet, tadeħt domajams, la wini eſot labi eeģroģita beedriħa, laſ ſaģto iħpaſchumu loti aħtri ſpeħi aģģaģdat proģam. — No poliģijas walģu puſes preeſch laħbeem ħaģeem iģģatawotais ſirģu ſaģtu un ar wineem ſatara ſtaħwoſchu perſonu raħbitajis uſ Kurſemes ħubenas preeħneeka paweħli atģeltis, tadeħt la tai daſchās perſonas nepateeħi biģuſchās uſiħmetas un tadeħt, la ſchahds raħbitajis, noluhſtam preti, wiſpahriģai publiki tizis ſinams.

No Jann-Gulbeneħ. Ap 24. martu apmeħtaħs ſtiģri weħſ laiħs un ſaħta liħt leetus. Weħſā laiħa deħt uħdens ſaģala ap koku ſareem 1/4—1/2 ħolla beħſā ledus laħrtā. Lapu loti, ſewiſchki beħriſ, newaredami taħdu ſwaru paħeħt, brangas ſchoga laħtas reſnumā, ir ſaħeħti la loħi ar ħalotneħm liħdſ pat ſemei. Teem koģineem, kuri netauģahs leektees, ſewiſchki reſnaħeem, noluhſt ħalotne, waj paſcheem wiħu puſchu jaħaħliħſi. Tā muħſu meħſi ſtiģri teel poſtiti. Wiſas biħſtalas noluhſuſchās ħaģwas ſemu jo ſemu, it la peħģ tā ſehrodamaħs. — Muħſu dſeedataju beedriħas koris naģi jo naģi poſchāħs uſ

ſaħlehm, to maģat, un tad pateiz, pee kuras lai eet. Saimneekſ panem pudeli un nardu un aiſeet; bet eedams, papreeſchu ee-eet frogā, eeħfert laħdu ſchābi, jo no ſchāģia wiſch biģa leelōs drauģs. Frogā ſatlaħs ar paſiħtameem un nobeħģa wiſu ſawu kapitalu un wehlet ari to ſaħtu naudu. Ko nu darit? Pehģ ſaħlehm eet nu wairaf newar, jo naw wairaf to maģat, un beħſā mahjās eet, ko ſaimneeze teħſ? Nu poſtis laħt. Tā wiſadi pahrdomajis un nobeħģajees, eet tomeħr uſ mahjahm. Weħ netaħlu no wina mahjahm tel par ħetu maģa upite. Tē wiſch aptaħģahm un domā, waj newaretu laħdā ſinā atħaiſnotees. Sanem ari droſchu duħſchu un eet pee uħdena un peepilda ſawu pudeli pilnu ar upites uħdeni un neħ ſaimneeģei ſaħles mahjās. Saimneeģe ſanem ſaħtu pudeli, eet uſ kuħti un apmaģģa ſiwenus. Nu wairaf neweħns nenihħa un ari neħuhtu niħziģ, ħiħ biģa dšihwi, tee aģa, tā peenahģahs. Nu ſaimneeģe uſ wiħru ſaħa: „Naw wiħru, tad eſ teħi neħuhtu uſ N. M. maħti aiħſiħne, tad wiħ muħſu ſiwenini buhtu poſtā aiģoģiģuſchi; lai Deewiſch dod laħdarei weſelibas.“ Weħ ſaimneekſ neſala wiſ, pee laħdas laħdareģ wiſch ſaħles neħmiſ, un ħaģda til, kad atħal niħs peħģ ſaħlehm ja-eet, jo nu jaw ſaħtu maħte ſinama.

Wahnutiģibas atģadijums.

Reiſ laħdai ſaimneeģei uſnaħtuſe liģa ar maħeem ſiweneeem; zuħģenei atraħuſchees ſiweni, bet pa weenam ween niħluſchi noſt. Saimneeģe, biħdamahs, la wiſi ne-aiſeet poſtā, ſaħji ſaimneekam wiſū, lai meħle laħdu ħaģiħje. Weħ kur? Newiſ pee mahzita weterinar-aħrſta, bet pee maħteħm peħģ apwahrdotā uħdena. Eedod ſaimneekam pudeli un 10 lapeħtas naudas par

No Dfimt-Mifafchafchaf. 22. martā bija divi
šchejeenas wihri nogahjufchi darifchanas uš dšir-
nawahm un tur fawas darifchanas nobeigufchi,
ceprawit duhfchas uš gaidameem pluhdeem.
Batehflā atstahj smagahm galwinahm frogu un
cet mahjās, bet pee Mifas upes peegahjufchi,
ceprauga ledu jaw falanfchamees. Tomehr wini
ne-eeet wis par tiftu, kas gan ari ifahedits,
atfchu pa kura fihahm lahjineeki war drofchi
pahri tift, bet, duhfchigi wihri buhdami, eet
par ledu. Birmais ufahj uf ledus, bet tuh-
lahf libš padufewm eebruhl uhdent. Nu fteit-
dshas otrais fawem draugam palihgā, bet tuh-
nogrinfst un pafuhd sem ledus. Pa to ftarep
birmais ifglahbahs, bet otrs nofhlta, un wehl
fchodeen wina lihks naw atrahs. (B. W.)

No Tehrbatas apgabala raksta "N. Dörpt.
Ragai": Pehz ahtri ufahfufchā jaukā pawā-
fara laita, 26. martā notifa tahds dabas parah-
nījums, kahdu neweens ne-aterahs peedfihwojis
un las atstahjis behdigas fihmes. Pee diweem
grahdeem antstuma ftipri lihstofchais leetus
ufur fafalis, kur nolijis. Koki, kas wehl no
fhta agri ftahwejufchi lepmi un ftingri, lihš
nafafajam farinam bijufchi pahrellahri ar kahdu
ollu beefu ledus kahrtu, un sem schahdas pah-
leezigi smagas nafas daudfi noleefufchees lihš
lemei, lahehl gar zelmalahm fahfahditee loki
aiflawejufchi braufcham. Ziteem noluhufchi
fari un daudfi nefstipralee luplee loki, kas ftah-
wejufchi ftiprā wehja, pat glufchi falanfci. Loti
behdigas likens ufahjis pawafara wehlfufcheem,
fihruleem un fchubitehm. Wini atrahsi uf kla-
eem laukeem kopā fafaluftchi un ar ledu pah-
fahsteem fpharneem. Daudfi fahbegufchi ehku
uwumā meklet patwehrumu.

Tehrbatas mahjibas apgabala efhamu komiteja
iflaidufe fchahdu ifftinujumu: Pahrbauhfchanas
dafchabu fkolotaju gradu eeguhfchanas dehl,
preefch pirmās klafes ranga un teefibas eeguh-
fchanas uf eestahfchanos kroma deenafā, eefahf-
fees 3. majā, Nigas gubernas gimnafijas fahle
(no pulkften 10 preefch pufdeenas preefch fto-
lotaju gradu eeguhfchanas; no pulkften 5 pehz
pufdeenas preefch pirmās klafes ranga un tee-
fibas eeguhfchanas kroma deenafā). Personahm,
kas grib peeteiftees pee efhama preefch fkolotaju
grada waj teefibas eeguhfchanas dehl uf eestah-
fchanos kroma deenafā, Tehrbatas mahjibas
apgabala kuratora lufgam ja-eefnedfi luhguma
rafhts ar 80 kap. ftempelmarku. Luhguma raf-
fteem, kureem wajaga buht farakfiteem krewu
walodā, japeeleef fchahdi dokumenti: Kruftama
fihme, fahrtas apleeziba, fkolas leeziba, kad luh-
guma eefneedfejs waj eefneedfeja fawu mahjibu
dabujis tahdā eestahde, gubernas rentejas kwih-
ts par nofajitu naudas jummas eemafu efan-
natoreem par labu, eefwehlfufchans fihme (preefch
Lutera fizegem), atlahfchanas fihme no pagasta
preefch nodoklu mafafaju fahrtas personahm,
kuras grib eeguh mahjās waj draudfes fto-
lotaju gradu un apleeziba par teefibu, eestah-
tees kroma deenafā. Mineteem dokumenteem wajaga
buht rafhtiteem krewu walodā, waj teem japee-
leef peenahjigi apleezinats krewufkafis tufko-
jumš. — Personahm, kuras grib panahft teefibu
uf eestahfchanos kroma deenafā, pahrbauhfch
pehz pilfehtas ftolu kufja mahjibas preefch-
meteem. — Personahm, kas grib taitft efhamu
preefch pirmās klafes ranga eeguhfchanas, ja-
eefnedfi luhgumi faweem preefchneeleem, lihš
ar rentejas kwihfu par 3 rbt. eemafu, efhami-
natoreem par labu. Luhgumu rafhtus peenems
Tehrbatas mahjibas apgabala kuratora lufga
lanzejā 28., 29. un 30. aprili no pulkften
12 lihš 1 pehz pufdeenas. (Nig. Tgblt.)

No Kurfemes. Matu rindas loti beefchi brauz
pa leelzeem nelahrtigi; ftirgi, fawā walā eedami,
pahrlifht pa wifu zetu un aifpofita to, la ziti
brauzeji newar tift garam. Brauzeji pa leelafai
dalah gut uf faweem wefumeem, waj eet bards
leelu gabalu aif oreem; uf garambrauzeju ufai-
zingajumu, lai turetos pa weenai pufei, tee atbild
waj nu rupji un nepeeflahjigi, waj nemas ne-
wehro garambrauzeju wahrdus. Kurfemes guber-
nas walde, atfihdama par nepezeefchami waja-
dfigu, fperft folus pret tahdu nelahrtibu un
ftuhrgalwibu, iffludina: 1) lai wif brauzeji pa
leeleem un mafjeem zelem weenumehr turetos
pa labo roku, atstahdami zeta kreifo pufi un
widu brijhu preefch ziteem brauzejem; 2) lai
brauzeji arweenu atrahs pee faweem ftirgeem;
3) lai ft katram ftirgam buhtu eemahfti; 4) lai
ftirgi, kas peeder weenam wefummeekam, buhtu
peefteeti pee eepreefchejā wefuma, ne leelafā
attahftumā no eepreefchejā wefuma, la weenu
fafchenu (7 pehdas); 5) lai wajadftigās pah-
braufchanas no weenas zeta pufes uf otru
notiftu bej kahdas apftahfchanahs un bej kahdas
lawefchanas preefch ziteem garambrauzejem.
(B.)

Leepaja. Kahds tureenas ofā efofchais Dahnu
lota twaitonis, tā „Lib. Tagesanz.“ ftino, 1. aprili

no Kopenhagenes dabujis pawehlt, pirms ne-
if-brant, lihš preefch tam nebuhfchot dabujis
attaju. Echi pawehlt uf to pamatota, la Kate-
gata, la fchē atnahza ftina, peldot ihpafchi mil-
figi ledus blahki, la daudf kufus ledus aplenzis,
ftarp teem ari diwus uf Leepaju branfofchus
krewewijas gafelfchonerus. 31. martā wairat
twaitoni ifbraufufchi uf Leepajas oftas un pehz
wineem tuhlt diwi buru lugi, kuri brauz uf
seemelu Murmanu kraftu. 1. aprili ifbraufufchi
wehl diwi ziti lugi uf Murmanu kraftu. Geve-
rojot ledus buhfcham Kategata, buru kugeem
wehl naw paredfama drofcha braufchana.

No Wolwas, Witeftas gubernā, gar Widsjemes
robeschu. Zaur wehlo seemu fchejeeneefchi wareja
lahi peegahdat buhufotus un zitu materialu,
un leelafā dala ari jaw ifweufufchi labu teefu
balku un ftihperu pee upehm, un nu gaida tika
pawafara pfoftojamā laita. Schejeenas mefchu
diwi Mehfelnes Schibdi, N. un Sch., novente-
jufchi uf dewineem gadeem, un nu tika zehrt
un wed duhfchigi. — 18., 19. un 20. februari
fchejeenas mefchōs bija leela lahftchu mediba,
uf kuru daudf medineeki no Widsjemes un pat
no Wahzijas bij fanahfufchi. Mofchahwa diwus
leelafus un weenu mafu lahji. Weens no teem
bij fhfti prawhs un fwehra 21 podu. Tas bija
pehn wafaru fchejeenas S. pufmufchans rent-
neekam 2 gowis faplofchis un 2 fakodijis. Schini
pafchā lahftchu medibā lahdam medineekam zaur
ne-ufmanibu fprahga flinte walam un zaur fchah-
weenu noftira mefcha farga ftirgs. (Lat.)

Koflowā blehfchi fchahās deenas dšelfszela ftan-
zija ifdomajufchi fchahdu blehdibu: Sf Koflo-
was kahds bij fuhtijis Minas fuhtnam Peter-
burgā kahdu patu, ar kineefchu elka deewu if
metala, kura wehrtiba bij ufdofta 9000 rubli,
kas fanemot aifmafajami. Lihš ar fcho fuht-
ijumu tapa nodots kahds malaronu fuhtijums,
ari lahdam Peterburdfufekam adrefets. Malaroni
Peterburgā tapa ari fanemti pret aifmafku, kura
bija tott mafa. Bet, la domajams, zaur pah-
fkatifchans, uf Koflowu ne-aiffuhtija wis aplee-
zibu par malaronu, bet par efa deewa fanem-
fchanu, un Koflowas ftanzija pehz apleezibas
dabufchans ifmafajaja elka deewa fuhtitajam
9000 rbt. Wehlahi, tad fcho maldijumu panahza,
attahfija fuhtijuma pafu un — efa deewa weeta —
atrada tika newehrtigi lelli ar feegeleem.

Wafkawa. 27. martā tika notureta jaundibi-
natās fabeedribas „praktifku itdeenifchā dšihwe
wajadftigu fmafcham ifplatifchans dehl mahjitu
seeweefchu ftarpā“ pirmā fehde Wafkawa.
Gepeefch fchdes fahfuma Wina Eminenze, pee
fabeedribas lozefleem un dibinatajeem peedero-
fchais Mofchahfchā biftaps Aleksanders notureja
pateizibas deewlufgumu, pehz kura nahza aif-
luhgums preefch Wini Keifarifku Mafefstati
Erona, autneela un Wifa Keifara Nama, tā ari
fabeedribas dibinataju un lozefku lablahjibas.
Pehz „Wafk. Wedomoffi“ ftinujuma fehde eefah-
lahs ar preefchfchdetaja, biftapa Aleksandra
rumu, kufch, jauno un pehz jawa ufdeewuma
tlf derigo fabeedribu appweezinatams un preefch
tahs ifluhgumees Deewa svehtibu, iffajija weh-
lejumos, lai wif tahs darbiba walditu fhfens
krewu gars un lai labi zihwefi fcho zehlo
apfahfumu pabalftitu, pehz lam winfch fehdi
un fabeedribu ifflaidroja par atlahftu.

3f Nigas.

Sinas if Nigas teefahm. Nigas rahtes kri-
minal-deputazija 4. aprili ftarp zitam leetahm
ari tika ifpreestas fchahdas, kuras atstahftam
pehz „Nig. Fg.“

Kad fcha gada 26. janwari Grehzineeku eela
efofcha Nr. 6 nama puifis gribeja eet uf pagrabu,
tad tam if pagraba kahds wihes nahza preti,
kas winu eerahfidams, fahla behgt. Nama
puifis peefauza garadawoju, kas uf eelas ftah-
weja, un ar ta palihdibu winam ifdewahs
behgli fahert un to lihš ar pagraba nofagto
ziriwi nodot polizijai. Saguhftitais ifrahbijahs
par algahfi Johannu Baronu, alias Effe, kas
par fahfihahm jaw trihs reifas bija fodits.
Teefa tagad winam peefpreeda 1 gadu 2 meh-
nefchus zeetuma.

Scha gada 20. janwari polizija uf eelas pee-
tureja strahdneeku Dfipu Dobrininu ar 7 tuf-
fcheem mafjeem, kuras tas bija nofahds if Kuf-
pifona Weichela lamanahm, kas bija atstahftas
uf eelas. Winam par to peefpreeda 6 meh-
nefchus zeetuma.

Wafzinajums. Dseedafchanas svehtu komiteja
noflahrdama, la winai weenai pafchā nebuhš
eefpehjamās gahdat dseedatajeem un dseedatajam
dseedafchanas swehtōs peeteefofchus kortelus,
greeschahs pee wifjeem Nigas Latweefcheem ar
luhgumu, nahft palihgā svehtu komitejai apgah-
dat dseedatajeem kortelus un zaur fcho ufufch-
wisus tos, kas wehletos kahds dseedatajus par
dseedafchanas swehtu laiku no fch. g. 18. lihš
22. junijam pee fewis par welfi ufneim, drihfa
lailā fawu adrefē lihš ar tuwahm finahm
par kortela leelumu un zif dseedatajas waj

dseedatajus waretu ufneim, ufdot Nig. Latw.
beedribas namā pee beedribas intendanta B.
Lubbau lufga.

Komitejas ufdeewumā:
Preefchneeks: J. Grofswalbs.
Nafkimebis: N. Ahrgals.

Ahrpahrtigo ahrftetawa Nothenberga, kura 1862.
gadā no nel. Dr. Bruzera dibinata un pehz
dibinataja nahwes pahrgahja Nigas pilfehtas
ihpafchumā, ir ifrahbijufch tagadejahm wajadfi-
bahm par pabaudf nepeeteefofchu. Kaut gan
winai ir telpas tilai 210 flimneekem, tad pehn
jaw tika ufneimti 250 flimneeki un wehl lahdi
30 bija ja-atraida. To eewehrojot, pilfehtas
walde greesufees pee pilfehtas domes ar preefch-
fifumū, Nothenbergas telpas, zif eefpehjamās
drihfi, paplahfchinat, un tabehft 1) ufufchwet if
keegeleem diwas jaunās flimneeku nodatas —
weenu preefch wihreefcheem, otru preefch fee-
weefcheem, — latru preefch 50 flimneekem;
2) ufufchwet jaunu mafwu ahrftetawas pah-
waldes namu noplefchamā wezā wezā; 3) eerih-
lot jaunus uhdens wadus; 4) nopirkt no nel.
Dr. Bruzera mantineekem fcheem peederofcho
afilu „Waldheim“, kufch tagad jaw par 1600
rbl. ifgahigas ihres Nothenbergas mehrkeem top
leotots; 5) eerihlot ftarptanziju, faturofchu 12
gultas, preefch no polizijas eefuhfiteem ahr-
pahrtigeem, un 6) ahrftetawas arealu paplahf-
chinat zaur dahju aplahretejo gruntsgabalu nopir-
fchanu — Par wifu to wajadfchot 240,000
rbl., kuri buhtu, tā la pilfehtai naw til dahf
leelas naudas, ja-aifnem.

Ugunšgrehfti Niga. Februaara mehnefi fch. g.
tika ugunšdfehjeji 11 reifas fafaukti, kuru ftarpā
weenā reifā par welfi fafaukti; tai pafchā meh-
nefi bija 11 ugunšgrehfti un proti 9 „maf-
u“ ugunšgrehfti un 2 reifas dega fturfteni. 4 rei-
fās pee dšehfchans palihdfeja pafahwigo ugunš-
dfehjeju nodatas kopā ar fawwafigeem ugunš-
dfehjeem. Pa leelafai dala bija ugunšgrehfti
pirmajā degfchans eezirkni (Gefchrigā), proti
5 ugunšgrehfti un tai lailā no pulkften 6 pehz
pufdeenas lihš pulkften 12 nafti bija 5 ugunš-
grehfti. Ugunš ifzehlahs: 5 reifas dšihwofkōs,
1 reifu jaunās brijshas ehfta (tirgonu beedriba),
1 reif materialu preefchu pahrdetawā, pagraba
un lahda noleekamā kambari. —

Marta mehnefi turpretim tika ugunšdfehjeji
fafaukti 18 reifas, kuru ftarpā 1 reifu par
welfi un 1 reifu preefch ugunšgrehfta ahrp-
degfchans eezirkneem, un fchā mehnefi bija
16 ugunšgrehfti, un proti 3 „leeli“, 2 „wideji“
un 9 „maf-“ ugunšgrehfti un 2 reifas dega
fturfteni. Wif ugunšdfehjeji tika weenreif fafaukti
un 12 reifas pee dšehfchans palihdfeja pafah-
wigo ugunšdfehjeju un fawwafigo ugunšdfehjeju
nodatas. Pa leelafai dala ugunšgrehfti bija
3. degfchans eezirkni (Wafkawas Ahrrigā), proti
7 ugunšgrehfti, un tai lailā no pulkften 6 pehz
pufdeenas lihš pulkften 12 nafti bija 6 ugunš-
grehfti. Ugunš ifzehlahs: 2 reifas fabrifās, pa
weenai reifai melanfifā darbnizā un pirti, 6 rei-
fas dšihwofkōs un 2 reifas ehrebegōs un pagraba
telpas. —

Par polizijas uradnifu uniformas pahrgroffcham.
Wina Mafefstati Keifars 4. februari 1888. g.
Wifangftati atwehlejis pahrgroffst lihšfchinigo
13. martā 1884. g. apftiprinato polizijas urad-
nifu (marfchalomifaru) uniformu:

- 1) Pee polizijas uradnifu swahrku apfalles
felta trefes weetā eefchujama oranfchahs krahsa,
1/4 zollu plata austa lente, tā la ftarp tahs un
apfalles augschajas malas atleef drihwa telpa.
- 2) Trefes pee atlokeem atnemamas noft.
- 3) Swahrku un mehtelu ufplefchu weetā
polizijas uradnifu dabu oranfchahs krahsahs kamee-
fchu fchures ar trihs apfelitahm fihlehm.

Pafchnahwiba. Sadownitowa eela sem Nr. 11
atrodofchā namā 4. aprili atrada fchi nama
ihpafchnezi, 56 gadus wezo ftigona atrahni
Praskowju Agejeju winas dšihwofki palahru-
fchos. Pehz ahrita ifteifchans pafchnahwibas
gehlonš bijis prawta flimiba.

Atrahs lihks. 5. aprili if pilfehtas kanala
pee Aleksandra tilta ifwila kahdu ftipri eetrub-
dejuftchu lihki. Pehz peenahfufchahm finahm
ifrahbijahs, la tas bija Dahwa Biza lihks,
kufch dšihwoja pee Kufnezowa fabrifas.
(N. P. N.)

3f muhsu weefigās fadsihwes.

„Nigas Latw. Beedriba“.
Swehtieem, 10. aprili 1888. g., teatris. Ifrahbhs
pirmo reiju lugu „Zihwees renaidneefs“. Leela dramatif-
fchā pajala 9 bilēs ar dseedafchanu pehz Ferdinanda
Raimunda, kas farahfchis lugu „Ifschehrdetajs“, latwifki
no Efenbergu Jahnā. Mufika no W. Millera. Sah-
lums pulkften 7 1/2 wafara.
„Jonatana beedriba“.
Tat pafchā deenā pulkften 1/26 pehz pufdeenas waltes
fapulge.
„Tornafalna Latw. palihš. beedriba“.
Tat pafchā deenā pulkften 2 pehz pufdeenas ahrfahrtiga
pilna fapulge.

Attildes.
B. B. — K. Wafku par „Nahjas Weefa“ eefemplareem, 13 rbt
75 kap. fanehmam. 12. numurs tifs lihš peeflits.
B. J. — B. Einojums par noftumu frogā naw ifteetajams.
Ned.

Deewa: Kalpofchana Nigas bahnijās.
Swehtieem, 3. aprili 1888.

Behlaba bahnija:	Spreed. pflst. 1/10 w-mahj. Gollf.
Petera bahnija:	12 igam. mahj. Bnd.
	10 w-mahj. Dr. Eufens.
	6 mahj. Hellmann.
Domes bahnija:	10 w-mahj. Gaethgens.
	2 mahj. Keller.
Jahnā bahnija:	9 w-mahj. Weyrich.
	2 w-mahj. Verneijh.
Getrudes bahnija:	10 w-mahj. Hilde.
	1/2 latw. mahj. A. Walter.
Jefus bahnija:	1/10 latw. mahj. Bergmann.
	2 mahj. mahj. Jofepfi.
Mahrtinu bahnija:	10 mahj. mahj. Raehbrandt.
Tridweem. bahnija:	10 latw. mahj. Ironm.
Pahwila bahnija:	1/9 latw. mahj. G. Walter.
	11 mahj. mahj. G. Walter.
	6 mahj. mahj. G. Walter.

Tirgus finas.

Niga, 6. aprili 1888. g.
Linu jenas uf kroma linu pamata turahs 39—40 rbt.
birlawā.
Kanepeji maf eewehroti.
Kanepeš. Par fchahweteem kanepem uf lufofchanaš
fahfumu mafajaja 125 kap. pudā.
Krona linufehflas. Lihš otrdeenai peeweda 27,948
maifus, if teem nopalaja 26,648 muzas un 110 maifus.
Drahfa linufehflas. Par 87 1/2 % fehtladi.
mahfaja 144—145 kap. pudā, par ftipu fehtlahm lihš
151 kap.
Kweefchi. Schejeenas wajadfibahtm mafajaja 100—115
kap. pudā.
Lufjas rahmu.
Weefchi. Par Widsjemes fchahweteem, 102 mahj.
fmageem meefcheem mafajaja 73 kap. pudā.

Tirgus jenas.

Mahzina fmeesta	27—32 kap.
balta peena	4—6
bolantefchū ferra	—
trehijuma ferra	15—24
Stops fahba trehijuma	45—65
jalba	24—30
noterimota peena	3—4
nenofretimota	9—10
flahbu fapoflu	7—8
fhpolu	5
dšehmeenu ogu	7—10
100 gab. fhahbi gurfi	65—100
Schots wifstas oli	180—220
Galwina balta fapoflu	6—15
Stops meefchu putramu	9—11
grifu putramu	10—12
anuda	12—14
gruhfu	12—14
ftiru	9—12
zulfura ftiru	8—11
pupu	10—12
fanepju	7—9
Pahds fahrupu	70—85
ofchapiinu	110
Gabals tablu	2—4
burfamu	—
beefchu (apalo)	—
(gaweno)	—
Stops fhpolu	—
Wahz. rubfu miltu	2—2 1/2
weefchu miltu	4—5
meefchu miltu	—
anfu miltu	—
Mahzina leeltepu galas	9—15
tefa galas	4—15
zulfas galas	8—18
ifpela, fchahweta	12—18
tefa galas	—
fhahwetas	6—9
zulfu tautu, fahfuru	18—22
Nofanta tofs	150—200
Krewu tofs	140—175
Dšihwa tofs	200—225
Wifla, nofanta	70—100
Bible, nofanta	80—150
Eihtars, nofants	190—300
dšihws	200—300
Rubens (stere)	—
Rehmis	—
Tebe (meftcha)	—
(austa)	—
Safis	—
Mahzina ftiru	10—30
Kahls fultinu (nebau)	65—80
tefau, fchahweta	12—25
fhjaju	25—28
breitlinu, fahfuru	4—6
butes, fahfetas	45—65
Mahzina kurpjas mafjes	3—2
fahfahdas mafjes	3—3 1/2
baltmafjes	4—5
Garnija abblu	—
40	—
Wiflans ferna	—
abblolina	—
faimu	—

Naudas-papihru jena.

Peterburgā, 6. aprili 1888.

P a p i r i.	
Rudimperfals	malf. prahja.
5% bantfietu 1. iflaidums	9 64
5% „ „ 2. „ „	99 1/2
5% „ „ 3. „ „	98 1/2
5% inftr. 5. aifnehmums	—
5% Kuftruma ifnehmums no 1877. gada	99
1879.	98 1/2
1. 5% Krewu prehm. aifnehmums	267
2. „ „	243 1/2
3. „ „	169 1/2
5% lonfol. 1871. gada aifnehmums	169 1/2
Obr. pflf. fhpotetu bankas 5 1/2% obligajijas	94
Krewu. fem. kred. 5% fhlu-fhmes	—
170	—
6% Charlwas femf. fhlu-fhmes	101
5% „ „	—
94	—
Nigas lom. bankas ah.	—
178	—
Nigas Dinaburgs dšifstela ahijas	—
Dinaburgs-Witeftas dšifstela ahijas	—
Dinaburgs-Lutera dšifstela ahijas	—
Rib.-Wolog. dšifstela ahijas	89 1/2
90	—
Wafk. Bantinas dšifstela ahijas	153
160	—
Waltijas dšifstela ahijas	130
Reel. Krewewijas dšifstela ahijas	—
102	—
5% Rib.-Wolog. dšifstela obl.	—

Berlines birfcha.

19. (7.) aprili 1888. Deenu
eepreefch

Krewu kredit-bil. par 100 rubl. lafja	166 90	167 35
„ „ 100 rbt. uf aprili	166 50	167 25
„ „ 100 rbt. uf maju	166 50	167 25

*) 1 wafis-marfa = 50,01 kap.
Lendene preefch Krewu naudas-papireem: fhahdana.

